

Університет державної фіскальної служби України

СЕРІЯ «ПОДАТКОВА ТА МИТНА СПРАВА В УКРАЇНІ»
Заснована 2015 року і є продовженням започаткованої 2001 року
серії «Митна справа в Україні»

МОЛОДІЖНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник тез

20 травня 2020 року

Електронне мережеве видання

Ірпінь

2020

Міщенко Р. О. ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	
Цимбалюк С. Я.	
Морозова І. В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	250
Чернова О. В.	
Морозова І. В. ОФШОРНІ ЗОНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДАТКОВОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ	254
Обривкіна О. М.	
Наконечна М. М. РЕФОРМА ПОДАТКОВОЇ ТА МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	258
Колісник О. П.	
Нефедова О. І. ПОДАТКОВА ТА МИТНА СЛУЖБИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	260
Христокін Г. В.	
Овдієнко О. В. ІННОВАЦІЇ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЕФЕКТИВНОГО ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	264
Рекуненко Т. О.	
Онопрієнко Ю. В. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА. ФІНАНСОВІ РИНКИ	268
Кравченко М. А.	
Покин'ячерда Р. І. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДОСВІДУ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ	271
Тарашенко В. А.	
Польовик Л. В. ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО В УКРАЇНІ	275
Гладченко О. В.	
Родзін Д. О. ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ	278
Мілевська А. О.	
Ружицька І. В. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДУ ОТРИМАНОГО У СПАДЩИНУ	281
Гурочкіна В. В.	
Рябініна Н. О. ШЛЯХ СУСПІЛЬСТВА ДО ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ ЧЕРЕЗ ВЗАЄМНУ ДОВІРУ	284
Борса В. В.	
Сегеда В. О. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МИТНОЇ СИСТЕМИ НІМЕЧЧИНИ ТА ФІНЛЯНДІЇ	288
Паянок Т. М.	292

держава та державна політика, оскільки вона, формує правові засади ведення інноваційно-інвестиційної діяльності, а також впливає на зниження ризиків впровадження інновацій.

Список використаних джерел

1. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. / В. Г. Бодров, О. М. Сафронова, Н. І. Балдич. – К. : Академвидав, 2010. – 520 с.
2. Лобас І.В. Особливості інноваційно-інвестиційної політики України [електронний ресурс] / І.В. Лобас // Державне управління : теорія та практика. – К. : ДВНЗ Національна академія управління при президенті України, 2011. – № 2. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Lobas.pdf>.
3. Кравченко Н.А. Інвестиційна складова інноваційного розвитку [текст] / Н.А. Кравченко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : збірник наукових праць. – Маріуполь : ДВНЗ Приазовського національного технічного університету, 2011. – С. 23-27.
4. Yurynets Z. Country's economic competitiveness increasing within innovation component / Z. Yurynets, B. Bayda, O. Petruch // Economic Annals – XXI. – 2015. – № 9–10. – P. 32–35.

Цимбалюк С. Я.,

*к.е.н., доцент кафедри товарознавства та
техногенно-екологічної безпеки
Університет державної фіскальної
служби України*

Морозова І. В.,

*студентка ННІ ЕОМС
Університет ДФС України
м. Ірпінь, Україна*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Надзвичайно актуальним питанням в сучасних реаліях є забезпечення екологічної безпеки, яке стосується не тільки країн-лідерів, гігантів, держав – основних забруднювачів чи тих, що мають позитивну тенденцію в покращенні екологічного стану власних територій, а урядів усіх без винятку країн. Загальновизнаним є той факт, що наразі людство перебуває на межі екологічної

катастрофи, тож для покращення нинішнього стану нагальним постало координація зусиль, заради спільної мети. Одним із інструментів захисту навколишнього середовища є використання превентивних методів, в тому числі застосування екологічного оподаткування. Із вищезазначеного випливає, що для максимальної результативності подібних дій у межах сучасних українських реалій необхідно провести аналіз застосування закордонних практик у вітчизняній економіці.

Дослідженню різних аспектів екологічного оподаткування присвячено чимало праць, зокрема: О.О. Веклич, Т.В. Волковець, Б.О. Горлицького, Б.М. Данилишина, Л.Г. Мельника, Г.М. Пишкіної, В.Я. Шевчука та ін.

Відповідно до ст. 14 Податкового кодексу України екологічний податок – це загальнодержавний обов’язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення, скидів у водні об’єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк [1].

Основними формами використання податкових інструментів в екологічних цілях є [2]:

- податок на вирішення глобальних, національних чи регіональних екологічних проблем; характерним прикладом подібного податку є податок на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи;
- податок на транзит через країну вантажів (в Україні на екологічні цілі передбачена тільки частина зазначеного податку);
- екологічний податок на автомобілі (екологічна складова податку звичайно вноситься в загальний податок за використання автомобіля, використовується в більшості країн Європи, а також у Канаді, Японії);
- екологічний податок на повітряний транспорт, вноситься в загальні ставки податку за здійснення цього виду діяльності в країні (Канада, США, Данія, Норвегія, Швеція) і за переліт через територію країн (є стандартною позицією міжнародних правил);
- екологічний податок на конкретні групи товарів, у тому числі: мінеральні добрива (Норвегія, Швеція); пестициди (Данія, Франція, Угорщина, Португалія, Швейцарія та ін.); пластмасова тара, упакування (Данія, Угорщина, Ісландія, Польща); шини (Канада, Данія, Фінляндія, Угорщина, Польща) і т.д.;
- екологічний податок на паливо.

Найбільш поширеними в країнах Європи є транспортні та енергетичні податки. Так, енергетичні податки становлять 72 % від загальної величини екологічних податків у ЄС, а транспортні податки – 23 %.

Якщо порівняти цей перелік екологічних податків із видами екологічних податків, виокремлених за результатами аналізу екологічного оподаткування європейських країн, то виявиться, що в Україні запроваджено екологічні податки трьох видів:

- 1) податок на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення та пересувними джерелами, податок на скиди забруднювальних речовин безпосередньо у водні об'єкти;
- 2) податок за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях або на об'єктах, крім розміщення окремих видів відходів як вторинної сировини;
- 3) податок за утворення радіоактивних відходів, тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

Головною особливістю екологічної політики провідних країн є те, що вона спрямована на попередження виникнення забруднення навколишнього середовища за допомогою проведення екологічної оцінки [2].

Значні фінансові результати від реформи екологічного оподаткування вже отримала Німеччина. За рахунок збільшення надходжень від енергетичних податків вдалося спрямувати 88 % від отриманої суми на зменшення внесків громадян у межах системи державного пенсійного страхування, а 3 % використано на фінансування урядової федеральної програми щодо розширення інвестицій у поновлювальні джерела енергії та підвищення енергоефективності будівель [3].

Зі свого боку, Україна в процесі розв'язання екологічних проблем із допомогою податкового регулювання може забезпечити економічні стимули для забруднювачів – стимулювати їх до нововведень та інвестицій у відновлювані джерела енергії й альтернативні види палива; ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, реалізацію заходів енергозбереження; збільшення частки відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива в енергетичному балансі країни; коригування споживчого попиту на екологічно «чисті» й «шкідливі» товари; ефективне використання природних ресурсів тощо.

Підвищення ставки податку без запровадження прозорого механізму використання коштів на енергоефективні заходи для промисловості не сприяє зменшенню викидів парникових газів. Підприємства продовжують занижувати показники викидів, щоб оптимізувати свої податки, замість того, щоб вкладати кошти у заходи, які зменшать споживання енергії та палива.

Підприємства енергетичної сфери, металургійні тощо зараз перебувають в ситуації, коли для виконання всіх взятих Україною зобов'язань необхідні мільярдні інвестиції.

Щоб вирішити проблему: усі кошти від сплати екологічного податку мають надходити до спецфонду та мати цільове призначення. У разі підвищення

екологічного податку необхідно гарантувати повернення частини коштів, як це було передбачено у 2014 році, підприємствам на проекти екологічної модернізації.

Щоб вирішити екологічні проблеми, потрібно зрозуміти причини їх виникнення. Відомий принцип «Забруднювач платить!» справляє тільки фінансовий вплив на промислові підприємства, але не має стимулюючого ефекту. Варто зазначити, що щорічно збирають близько 5 млрд грн від сплати екологічного податку, а потім розподіляють їх таким чином:

- 45 % коштів спрямовують до загального фонду бюджету, де їх використовують для «латання дірок», а не для вирішення екологічних проблем;
- 55 % — до спеціальних екологічних фондів місцевих бюджетів, але навіть цю їх частину використовують у кращому разі для висадження дерев або вивезення сміття, а в гіршому — вони просто лежать на депозитних рахунках місцевої влади.

Тобто ці гроші витрачають не на усунення причин виникнення екологічних проблем, а на боротьбу з їх наслідками. Тому наскільки б Уряд не підвищував податки, на рівні забруднення це жодним чином не позначиться.

Зменшити негативний вплив на довкілля можуть лише об'єкти, які цей вплив справляють — великі промислові підприємства. А спосіб його зменшення є тільки один — екологічна модернізація. Тож необхідно не просто невпинно збільшувати екологічний податок, а й стимулювати підприємства інвестувати в екологічні заходи. На зміну фінансового принципу «Забруднювач платить!» має прийти стимулюючий принцип «Забруднювач інвестує!».

Щоб реалізувати такий підхід, необхідно дати змогу промисловим підприємствам зменшувати платежі по екологічному податку на суму зроблених екологічних інвестицій. Певна річ, надходження до бюджету скорочуватимуться. Однак, одночасно скорочуватимуться й видатки бюджету на боротьбу з наслідками промислових забруднень, оскільки усуватимуться їх причини. А найголовніше — проведення екологічної модернізації автоматично запускає всі економічні процеси, тому що потрібно спроектувати природоохоронне обладнання для модернізації (робота для інженерів), налагодити його виробництво (робота для машинобудівників), побудувати споруди та змонтувати агрегати (робота для будівельників) і підтримувати необхідні режими експлуатації (робота для промисловців).

Аналогічні механізми діють у багатьох європейських країнах, де впроваджують екологічну модернізацію.

Таким чином, на сьогодні Україна стала на шлях екологізації податкової системи, однак потребує подальших перетворень законодавчої бази для забезпечення дієвості податкової політики у сфері фінансування сталого розвитку вітчизняної економіки.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Волковець Т.В. Види екологічних податків, які застосовуються зарубіжними країнами. URL: <http://www.essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/11153/1/14.pdf>
3. Пилипака С.А. Екологічний податок в Україні як інструмент реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього середовища. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=152%3A2011-12-12-22-03-54&catid=32%3A4&Itemid=40&lang=ru

Чернова О. В.,

*к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки
Університет державної фіскальної
служби України*

Морозова І. В.,

*студентка ННІ ЕОМС
Університет ДФС України
м. Ірпінь, Україна*

ОФШОРНІ ЗОНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДАТКОВОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ

Для успішного функціонування в умовах ринкової економіки підприємствам необхідно шукати способи підвищення своїх прибутків, при цьому мінімізуючи сплату податків. При пошуку вирішення цього питання постає можливість використання «податкових гаваней» – зон із низькими ставками податків на прибуток. Офшорна компанія є одним з найпоширеніших корпоративних інструментів, що забезпечують оптимальне проведення закордонних операцій. Використання офшорних фірм дозволяє компаніям знижувати свої податки на абсолютно законних підставах.

Межа між законною оптимізацією та незаконним ухиленням від сплати податків визначається законністю методів, які платник податків використовує для мінімізації податкових зобов'язань. Для визначення меж оптимізації в конкретних випадках важливий пріоритет господарської мети. Якщо всі дії підприємця спрямовані не на здійснення підприємницької діяльності, а на зниження податкового навантаження і досягнення цієї мети не виправдане з погляду ведення бізнесу, не відповідає довірливим відносинам, що склалися на підприємстві, звичаям ділового обігу, то вони можуть кваліфікуватись як ухилення від сплати податків.